

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Les universitats rebran més de 1.000 milions

■ Millorar plantilles i edificis són els principals objectius de Nadal ■ Cambray diu que hi haurà més mestres que mai

Rosa M. Bravo
BARCELONA

Just abans de la crisi del 2008 el finançament de la Generalitat a les universitats públiques superava els 900 milions d'euros. Les retallades van fer baixar el finançament per sota dels 700 milions, el que ha posat les universitats en una difícil situació, i en els últims temps ha anat remuntant fins a situar-se en els 980 milions. Aquest any, per primer cop, el finançament públic arribarà als 1.072 milions –hi haurà, a més, 122 milions per als centres de recerca–. “La crisi va situar el sistema en una posició d'infrafinançament”, va explicar ahir el conseller de Recerca i Universitats, Joaquim Nadal, a la comissió parlamentària, en què

va desgranar el pressupost de 1.620 milions. La prioritat del pressupost serà rehabilitar els edificis universitaris –“no hi ha disposició per fer edificis nous”, va lamentar Nadal– i retenir i establir plantilles. Hi haurà 15 milions per transformar falsos associats en lectors, una xifra que es vol consolidar en propers exercicis.

Nadal va destacar també els 138 milions per atreure i retenir talent. D'altra banda, el pla d'enfortiment del català estarà dotat amb 9 milions. El PSC i els comuns es van mostrar igualment satisfets amb uns comptes que aposten “per la generació i transferència del coneixement”, segons la socialista Alicia Romero, mentre que altres partits van criticar que són insuficients

per reduir la precarietat.

També van qüestionar el pressupost d'Educació, qualificats per Josep González-Cambray com els més expansius de la història. El conseller va posar l'accent en la transformació del sistema que propiciaran els 6.825 milions, “amb més mestres que mai i una ràtio més baixa”. L'aposta per l'FP amb més i millor oferta, la reducció de la segregació i el treball per millorar l'escola inclusiva i l'equitat són els principals eixos del pressupost d'Educació. El diputat de Junts Francesc Ten va afirmar que Educació impulsa “unes transformacions sobtades i mal comunicades”, una insuficient partida per evitar la segregació i una manca de millores laborals dels treballadors, entre d'altres. ■

La UPC té, com totes les universitats, molta despesa de manteniment ■ ORIOL DURAN

Verge reivindica els comptes com a escut antifeixista

La consellera d'Igualtat i Feminismes, Tània Verge, va reivindicar ahir que el pressupost del 2023 per al departament que dirigeix és un “escut antifeixista” per “plantar cara a les expressions d'odi”. Els 116 milions representen un increment del 27% respecte del 2022, i la partida que més creix és la de 38,5 milions destinada a polítiques contra les violències masculines, un 26% més.

D'aquests, 23,1 milions es destinaran a millorar els serveis d'atenció a les violències masculines, amb més professionals especialitzats i amb millors condicions laborals. També es potenciarà la nova línia d'atenció telefònica i el Servei d'Intervenció en Crisi, amb atenció psicològica les 24 hores a tot Catalunya.

Per la seva banda, la consellera d'Acció Climàtica, Teresa Jordà, va assegurar que

els 1.412 milions del seu departament permetran tenir cura del medi i alhora potenciar el sector primari. Els principals objectius, va explicar, passen per “posar el país al dia” en matèria de transició energètica, revertir la pèrdua de biodiversitat i degradació d'ecosistemes, garantir l'accés a una alimentació i de qualitat, i també aconseguir que qui treballa la terra es guanyi bé la vida.

Torra denuncia les traves d'Espanya amb Pegasus

■ L'Alt Comissionat de Drets Humans de l'ONU insta Espanya a investigar l'escàndol

Redacció
BARCELONA

El 131è president de la Generalitat, Quim Torra, i l'exvicepresident primer del Parlament Josep Costa han enviat una carta a diferents instàncies europees per internacionalitzar l'obstrucció de la justícia i del govern de Pedro Sánchez en relació amb l'escàndol d'espionatge polític Pegasus. Torra i Costa esgrimeixen que són víctimes de la vulnera-

ció de drets com a membres d'un grup objectivament identificable, l'independentisme català, utilitzant així l'argument de la recent sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea per denegar euroordres.

Entre els destinataris de la carta hi ha la secretària general del Consell d'Europa, Marija Pejcinovic Buric; el president del comitè investigador sobre Pegasus al Parlament Europeu, Jeroen Lenaers; l'autora de l'informe del comitè investigador sobre Pegasus a l'eurocambra, Sophia in 'T Veld, i diversos relators especials de les Nacions Unides, a més

de la presidenta del Parlament suspesa, Laura Borràs, i el president de la Comissió d'investigació Pegasus, Josep M. Jové, entre altres personalitats.

“Espanya no es comporta en relació amb Catalunya com un estat de dret i per això demanem la vostra empara”, reclamen a la missiva.

D'altra banda, la màxima institució en Drets Humans de l'ONU insta Espanya a investigar el Catalunya i a posar punt final a la vulneració de drets contra els independentistes. En una comunicació de l'Alt Comissionat de dimecres, convida l'Estat a “dur a terme una investi-

El president Torra i l'exvicepresident del Parlament Costa, en una imatge d'arxiu ■ O. DURAN

gació completa, justa i efectiva” sobre l'ús de Pegasus i Candiru contra els independentistes i a “publicar-ne els resultats i aturar qualsevol interferència il·legal als drets fonamentals de la minoria d'activistes catalans”.

L'Alt Comissionat reclama així que es compleixi la resolució que tres re-

lators de l'ONU van emetre el gener passat, en què ja reconeixien les vulneracions de drets fonamentals en l'escàndol d'espionatge, i insisteix en la “profunda preocupació” per l'ús il·legal de Pegasus contra 65 líders independentistes. “L'Alt Comissionat reforça, insisteix i reclama que es compleixi la

resolució dels relators que van respondre a la nostra comunicació a les Nacions Unides. És inèdit que l'Alt Comissionat insisteixi que es compleixi una resolució dels relators perquè no acostuma a fer-ho”, va observar ahir en un comunicat la secretària general d'ERC, Marta Rovira, exiliada a Suïssa. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Comuns, el PSC i ERC pacten per evitar la saturació de locals d'oci a l'Eixample

■ Aprovat el pla d'usos del districte, que limita l'obertura de bars, restaurants i discoteques ■ El text definitiu incorpora esmenes dels republicans i de Junts

Redacció
BARCELONA

Bars, restaurants, discoteques, supermercats que poden obrir fins tard i altres botigues amb horaris especials ho tindran més difícil a partir d'ara per obrir a l'Eixample, després que BComú, el PSC i ERC aprovessin finalment ahir, amb l'abstenció de Junts, el pla d'usos que regula la implantació de locals d'oci al districte.

Fa una setmana el govern va retirar el text del ple per falta de suports. L'única diferència respecte a aquella proposta és la incorporació d'esmenes d'ERC i de Junts. La dels republicans inclou la condició de revisar l'aplicació de la regulació en l'àmbit de la regulació en l'àmbit de Sant Antoni d'aquí a un any. La de Junts introdueix la creació d'una taula de treball amb les entitats comercials i veïnals del barri de Sant Antoni per fer aquesta revisió i el seguiment de com s'aplica el nou ordenament.

Un dels punts de discòrdia entre comuns i socialistes era l'àmbit geogràfic d'afectació del pla. L'alcalde, Ada Colau, volia incloure-hi tot l'entorn del carrer de Girona i tot Sant

Veïns de l'Eixample, ahir, en el ple de l'Ajuntament ■ ACN

Antoni. En els darrers dies, BComú va cedir tres carrers, Bailèn, Bruc i Roger de Llúria. La proposta final sí que inclou tot l'àmbit de Sant Antoni.

La tinenta d'alcalde d'Urbanisme, Janet Sanz (BComú), va celebrar que el pla protegirà les botigues "de tota la vida" i el descans dels veïns. "Tots sabem que deixar caure aquest pla no era una opció", hi va afegir. Sanz es va mostrar satisfeta que Sant Antoni també quedi sota aquest paraigua normatiu. "Cap trosset, cap cantonada queden desprotegits", va indicar. Per la seva banda, la tercera tinenta d'alcalde, Laia Bo-

net (PSC), va admetre que es tracta d'un pla que "ningú se sent seu", però va aplaudir que reconegui la "diversitat" de l'Eixample.

El líder d'ERC, Ernest Maragall, va presentar els republicans com els "constructors" de l'acord que ha permès donar llum verd al pla. Des de Junts, Jordi Martí espera que amb la seva esmena es garanteixi la participació "real" de la ciutadania per discutir de manera "útil" sobre el futur de Sant Antoni.

El pla permet un màxim de vint establiments considerats d'"alt impacte" en un radi de cent metres. En les vies ja pacifi-

ció o que ja tinguin un pla d'usos, com Sant Antoni i el carrer de Girona, el màxim serà de cinc establiments en un radi de 50 metres, i 18, en un de 100.

Segons l'Ajuntament, l'Eixample és el districte amb més establiments en planta baixa i un de cada quatre locals és un bar o restaurant, amb un total de 3.200 establiments.

El pla entrarà en vigor abans que s'aixequi la suspensió de llicències vigent, el dia 13 de març. A partir d'aquesta data, les llicències d'establiment que es vulguin sol·licitar s'hauran de cenyir a la regulació que marca el nou pla d'usos. ■

Hasél i deu acusats, lliures dels aldarulls del 2018

Redacció
LLEIDA

El raper Pablo Hasél i deu encausats més han quedat exempts de la pena de desordres públics amb l'agreujant d'ocultació del rostre per dificultar la identificació, lesions i atemptat als agents de l'autoritat durant la pro-

testa del 25 de març del 2018 al davant de la Subdelegació del Govern espanyol a Lleida contra la detenció de Carles Puigdemont a Alemanya. L'Audiència de Lleida els va absoldre (els demanaven 5 anys i 3 mesos de presó —sis mesos més per reincidència a Hasél—), fins i tot els quatre que havien pacifi-

cat amb la fiscalia 9 mesos de presó a canvi de reconèixer els fets.

El judici va començar el 23 de novembre i la sentència conclou que després de les proves practicades, com ara les declaracions dels acusats, de policies o vídeos, es pot afirmar que els onze encausats eren a la concentració

però que la seva participació "no és suficient" per condemnar-los per uns danys o lesions pel que fa als quals, tot i haver-se produït, no queda provada la seva autoria. La sentència recull que, segons els vídeos, cap d'ells duia caputxa o tapaboques que impedissin la seva identificació, com deien les acusacions i tampoc es pot atribuir a cap d'ells el llançament d'objectes. De Hasél la sala conclou que no actuava de líder ni dirigia l'acció, sinó que l'excitació de la massa responia als cànctics que repetia la multitud. ■

OPINIÓ

Ferran Pedret i Santos
Diputat del PSC al Parlament

La Primera República, oblit i record

En l'agitació política i social dels anys previs a la Revolució de 1868 —la Gloriosa— i en els voraginosos anys posteriors, es va produir un dels moments de major influència política catalana al conjunt d'Espanya. Amb el Pacte de Tortosa de 1869, el federalisme republicà aragonès, valencià, balear i català es pronuncia per la república democràtica federal i rebutja la separació de la resta d'Espanya. Entre els impulsors trobem il·lustres catalans com Valentí Almirall i Anselm Clavé. El següent, prenent-lo d'exemple, el pacte federal castellà, el galaic-asturià i el basc-navarrès, i finalment el pacte del conjunt del federalisme espanyol, un acord presidit per l'insigne pensador i home polític del federalisme, el català Francesc Pi i Margall.

La República no va arribar immediatament. La constitució liberal de 1869 establia una monarquia parlamentària per a la qual no va ser gens fàcil trobar un monarca disposat. Tal era el cúmul de problemes al país. Amadeu de Savoia va abdicar el dia 11 de febrer de 1873.

En conèixer l'abdicació, el govern no va poder resistir la pressió del carrer i de les Corts Generals. Un altre republicà i català, Estanislau Figueras, va impulsar la moció per la qual les Corts es van proclamar en sessió permanent. Les cambres, reunides com a Assemblea Nacional, van proclamar la República amb un ampli suport.

Catalunya va aportar dos dels quatre presidents del poder executiu que va tenir la Primera República: el mateix Estanislau Figueras i Francesc Pi i Margall, que n'havia estat també ministre de la Governació.

La primera experiència republicana a Espanya heretava conflictes bèl·lics —la Guerra dels Deu Anys a Cuba i la Tercera Guerra Carlista a la mateixa península— i una deplorable situació de crisi econòmica i social, agreujada per l'esclat de la Gran Depressió de 1873. Calia sumar-hi la permanent amenaça dels pronunciaments militars, les insurreccions cantonals, els conflictes amb l'Església o amb els monàrquics alfonzins, per no parlar dels enfrontaments entre els sectors unitaris i federals del republicanisme. Malgrat això darrer, el projecte de constitució de 1873, que mai va arribar a entrar en vigor, establia una república federal. El final abrupte de la república democràtica, pel cop d'estat de Pavía i la dictadura republicana del general Serrano, van aplanar el camí a la restauració borbònica després del pronunciament militar de Sagunt, l'any 1874.

Preguntar-se què n'hauria pogut ser, del país, en altres circumstàncies, no serveix sinó com a argument per a una ucrònia, però el que sí que sabem és que la Primera República és una important fita històrica. Un precedent emblemàtic de les lluites democràtiques per constituir un estat republicà, democràtic i social, laic i federal. Un exemple de la influència política que pot tenir Catalunya en l'orientació política general d'Espanya. Una de les primeres ocasions en què la classe treballadora, sorgida de la industrialització del país, té un paper protagonista i situa la qüestió social com un dels motors del projecte del republicanisme.

La dreta ha associat tots els seus fantasmes a la idea de la república i del federalisme. Les han convertit en l'encarnació del caos i la disgregació nacional. Una versió del *red scare* tan arrelada que l'espantall ha tornat a passejar recentment en boca d'Ayuso, primer, i de la resta del PP, després. L'esquerra, al seu torn, no s'ha acabat de saber reconciliar amb un període tan complex i conflictiu.

El que no es pot fer és deixar-ho caure en el més absolut dels oblit, perquè la significació històrica de la Primera República és innegable, com ho és el paper que el republicanisme democràtic i federal català hi va tenir.

Enguany farà 150 anys de la proclamació de la Primera República. El Parlament va aprovar que s'incorporés al calendari de commemoracions oficials de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2023. El govern de la Generalitat ho ha obviat completament. Costa imaginar que hagi estat perquè l'efemèride no li encaixa en el relat sobre la història del país que li resulta més còmode o convenient. Tal nivell de sectarisme seria sorprenent.